

Analys av
OBOS Damallsvenska klubbarnas
ekonomier 2019

**Svenska Fotbollförbundet
Julia Ericson & Angelica Gustafsson**

Innehåll

Sammanfattning.....	3
Inledning.....	4
OBOS Damallsvenska klubbarnas resultat.....	5
OBOS Damallsvenska klubbarnas intäkter.....	7
OBOS Damallsvenska klubbarnas kostnader.....	11
Samband mellan klubbarnas kostnader och tabellposition.....	17
Elitlicensens regler i korthet.....	18
OBOS Damallsvenska klubbarnas egna kapital och soliditet.....	20

Analys av OBOS Damallsvenska klubbarnas ekonomier 2019

Sammanfattning

Sammanställningen bygger på inrapporterade siffror av föreningarna i OBOS Damallsvenskan samt deras årsredovisningar och omfattar de klubbar som spelade i OBOS Damallsvenskan år 2019. Likt föregående år har tolv klubbar medverkat i OBOS Damallsvenskan, siffrorna avser dock endast 11 klubbar då Kungsbacka DFF inte inkommit med material.

Klubbarna redovisade ett sammantaget underskott av fotbollsverksamheten uppgående till – 5,8 mkr, att jämföra med föregående år som uppgick till -10,2 mkr (vid exkludering av IF Limhamn Bunkeflo's aktieavyttring). Av de totalt 12 klubbarna redovisar åtta klubbar ett ekonomiskt överskott för år 2019 vilket är en förbättring mot år 2018 då det endast var sex av klubbarna. Av de klubbar som redovisar ett underskott finns samtliga med bland de som även år 2018 redovisade underskott. Det positiva är dock att två av dessa klubbar redovisar ett lägre underskott än vad de gjorde föregående år.

Reklam- och sponsringsintäkter står för 48 procent (46 procent) av de totala intäkterna, medan gemensamma medel klubbarna får via EFD står för 11 procent av de totala intäkterna vilket är samma som föregående år.

Medianintäkterna har de tre senaste åren ökat kraftigt och uppgick 2019 till 9,6 mkr (9,2 mkr 2018 och 9,3 mkr 2017) från att under perioden 2013 - 2016 varit runt 2 mkr lägre. Det är därmed inte några få klubbar som tagit del av de senaste årens ökade intäkter utan visar att intäkterna ökar för merparten av klubbarna. Samtidigt fortsätter även klubbarnas kostnader att ligga på en hög nivå. Mediankostnaden uppgick 2019 till 9,6 mkr (9,8 mkr), varpå många föreningar fortsatt får kämpa för att nå positivt eget kapital.

Det samlade egna kapitalet för OBOS Damallsvenskan 2019 var +22,6 mkr (+54,1 mkr). Det egna kapitalet i Hammarby IF FF uppgick 2018 enskilt till 30 mkr vilket är den stora förklaringen till varför siffran är betydligt lägre i 2019 då de inte ingår i summeringen. Tre föreningar redovisar negativt eget kapital vid utgången av 2019, vilket är samma antal som föregående år.

Den genomsnittliga spelarsättningen uppgick år 2019 till 14 379 kr/ månad per spelare vid 12 månaders anställning och antaget 22 spelare i en spelartrupp, att jämföra med 11 319 kr/ månad 2018.

Svenska Fotbollförbundet
Julia Ericson och Angelica Gustafsson

Inledning

Svenska Fotbollförbundet (SvFF) har kartlagt det ekonomiska utfallet i klubbarna i OBOS Damallsvenskan för år 2019. Kartläggningen bygger på uppgifter inrapporterade av föreningarna samt deras årsredovisningar, vilka är reviderade av auktoriserade eller godkända revisorer.

Kungsbacka DFF deltog i OBOS damallsvenskan 2019. Dock saknas de i denna analys, då de våren 2020 lade ner verksamheten och inte har inkommit med ekonomisk redovisning till SvFF. Detta innebär att årets rapport enbart innehåller 11 klubbar.

Målsättningen är att den inrapporterade resultaträkningen enbart ska omfatta dam- och flickfotbollsverksamheten i föreningarna, vilket medför att intäkter och kostnader skiljer sig från årsredovisningarna i en del av föreningarna. I 2019 års OBOS Damallsvenskan deltog tre föreningar som inte är rena damfotbollsföreningar. Vittsjö GIK är en flersektionsförening men rapporterar enbart damfotbollsverksamheten, IF Limhamn Bunkeflo rapporterar 2019 enbart damfotbollsverksamheten, till skillnad från 2018 då hela föreningen, inklusive herrverksamheten rapporterades. Djurgårdens IF FF rapporterar enbart damverksamheten.

OBOS Damallsvenskan omfattas av elitlicensens regler. Detta innebär bland annat att klubbarna ska redovisa noll eller positivt i eget kapital i årsredovisningen 2019 för att inte riskera sin licens inför säsongen 2021. Se vidare avsnittet om elitlicensens regler i korthet.

I avsnittet om eget kapital ges som tilläggsinformation uppgifter om de till säsongen 2020 nyuppflyttade klubbarnas egna kapital, så att arbetsläget beträffande uppfyllandet av elitlicenskrav bättre beskrivs för aktuella klubbar.

Obs! Samtliga belopp i tabeller nedan i tkr om ej annat anges.

OBOS Damallsvenska klubbarnas resultat

Resultatets beståndsdelar och utveckling åren 2015-2019

	<u>2019</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Driftresultat exklusive UWCL	-7 978	-12 923	-5 027	-1 773	-6 531
Driftresultat inklusive UWCL	-5 713	-10 665	-4 777	-626	-5 882
Spelaromsättningsnetto	-193	430	3 253	237	675
Finansnetto	65	75	136	2 082	1 541
Res före extraord & bokslutsdisp	-5 841	-10 160	-1 388	1 692	-3 666
Extrord poster & bokslutsdisp	0	11 472	9 973	0	0
Redovisat resultat exkl UWCL	-8 106	-946	8 335	545	-4 315
Redovisat resultat inkl UWCL	-5 841	1 312	8 585	1 692	-3 666

Tabell 1

Från år 2003 har svenska klubb lag alla år deltagit i UEFA Women´s Champions League (UWCL), vilken arrangerades för första gången säsongen 2001-2002. Driftresultatet samt det redovisade resultatet visas i tabell 1 både inklusive och exklusive UWCL.

De elva klubbarna i OBOS Damallsvenskan redovisade år 2019 tillsammans ett resultat på -5 841 tkr (2018: 1 312 tkr). Däremot är resultatet före extraordinära poster och bokslutsdispositioner bättre i år -5 841 tkr än för 2018 -10 160 tkr, då det redovisade resultatet 2018 förbättrades rejält av IF Limhamn Bunkeflo aktieavyttring. Även 2017 förbättrades det redovisade resultatet avsevärt på grund av aktieavyttring i två av föreningarna. Som framkommer av tabell 2 är det två föreningar som redovisar stora underskott. Störst underskott redovisar Djurgårdens IF FF om -6 359 tkr. Trots det negativa resultatet kan det dock ses som positivt då resultatet enbart är för damfotbollsverksamheten som föreningen vill satsa på och föreningen i sin helhet redovisar ett positivt resultat.

Exkluderas DIF hamnar det totala redovisade resultatet på positiva siffror.

Spelaromsättningsnettot (spelarrättighetsköp och -försäljning samt in- och uthyrning av spelare) uppgick till -193 tkr (2018: 430 tkr) och är negativt för första gången på fem år, som framgår av tabell 2 är det två klubbar som har stora negativa spelaromsättningsnetton samtidigt som de båda redovisar positiva resultat, vilket bör innebära att de haft möjlighet att investera i spelartruppen.

Driftresultatet inklusive UWCL, vilket exkluderar spelaromsättningsnettot, finansnettot samt extraordinära poster och bokslutsdispositioner uppgick år 2019 till -5 713 tkr (2018: - 10 665 tkr), vilket i jämförelse med den senaste femårsperioden ligger på en normal nivå.

Resultat per klubb 2019, tkr

		<u>Redovisat</u> <u>resultat</u>	Drift- <u>resultat</u> <u>ex</u> <u>UWCL</u>	<u>UWCL</u>	<u>Spelar-</u> <u>omsättn</u>	<u>Finans-</u> <u>netto</u>	<u>Extra-</u> <u>ordinärt</u>
Linköpings FC	1	3 435	3 972		-535	-2	0
Piteå IF DFF	1	409	-392	883	-79	-3	0
Eskilstuna United DFF	1	284	217		103	-36	0
KIF Örebro DFF	1	256	302		0	-46	0
FC Rosengård	1	36	664		-622	-6	0
Kopp/Göteborgs DFF	1	89	-1 336	1 382	49	-6	0
Kristianstads DFF	1	81	94		0	-13	0
Vittsjö GIK	2	-1	-198		0	197	0
Växjö DFF	1	-225	-1 113		908	-20	0
IF Limhamn Bunkeflo	3	-3 846	-3 829		-17	0	0
Djurgårdens IF FF	4	-6 359	-6 359		0	0	0
Kungsbacka DFF	5	saknas	saknas				
Totalt		-5 841	-7 978	2 265	-193	65	0

Tabell 2

1) Damförening

2) Flersektionsförening, resultat gäller enbart dam/flickfotboll.

3) Avser 2019 enbart damsektionen. 2018 redovisades hela föreningen, därmed även herrsektionen.

4) Avser damverksamheten, dock är detta ungefärliga siffror då damverksamheten inte redovisas separat.

5) Verksamheten lades ned våren 2020, föreningen har inte inkommit med någon redovisning för 2019.

Av tabell 2 framgår resultat per klubb. I driftresultatet är UWCL, spelaromsättningsnetto, finansnetto samt extraordinära poster exkluderade.

Linköpings FC redovisar det största resultatet, +3 435 tkr. Föreningen arbetade 2019 under handlingsplan för att återställa det egna resultatet till minst noll, enligt Elitlicensens regler och behövde därmed uppnå ett stort överskott. Lägst resultat redovisar Djurgårdens IF FF -6 359 tkr. Det bör noteras att föreningen inte har sin redovisning uppdelad på damfotbollsverksamhet varpå de inlämnade siffrorna är ungefärliga, föreningen som helhet redovisade ett överskott om 1 799 tkr. Tillsammans med IF Limhamn Bunkeflo (-3 846 tkr) redovisar dessa klubbar ett resultat om -10 205 tkr och är anledningen till det stora underskottet i OBOS Damallsvenskan som framkom i tabell 1.

Sju av klubbarna redovisade överskott på sista raden, till skillnad från sex av klubbarna 2018. Vittsjö GIK gör i princip ett nollresultat medan tre klubbar redovisar negativa resultat. Sammantaget framkommer därför en positiv bild av klubbarna i OBOS damallsvenskan för 2019.

I spelaromsättningsnetto ingår, i resultaträkningen redovisade, spelarrättighetsförsäljningar och spelarköp samt spelaruthyrning och spelarinhyring. Ingen av klubbarna balanserar utgifter för spelarrättighetsförvärv, utan alla spelarköp

har gått direkt mot resultatet. Ingen avskrivning sker således på spelarrättigheter. Det innebär att klubben tar kostnaden för spelarförvärv samma säsong som spelaren ansluter till klubben, trots att spelarkontraktet kan avse fler säsonger. Växjö DFF redovisar det klart högsta spelaromsättningsnettot +908 tkr, vilket är betydande för att förbättra dess negativa resultat från -1 113 tkr till -225 tkr. För Linköpings FC och FC Rosengård sticker negativa spelaromsättningsnetton ut på strax över en halv miljon vardera, det redovisade resultatet för dessa klubbar indikerar att de haft möjlighet att investera i spelartruppen.

OBOS Damallsvenska klubbarnas intäkter

OBOS Damallsvenska klubbarnas totala intäkter åren 2010 – 2019, tkr

	<u>2019</u> (11 st)	<u>2 018</u>	<u>2017</u> (10 st)	<u>2 016</u>	<u>2 015</u>	<u>2014</u> (11 st)	<u>2 013</u>	<u>2 012</u>	<u>2 011</u>	<u>2 010</u>
Drift exkl spelarförs.UWCL	113 358	114 574	100165	117 462	98 311	92099	96 949	90 911	81 350	67 690
* Drift simulerat 12 lag, exkl spelarförs. UWCL	123 663		120198			100472				
UWCL	2 873	3 122	1 127	2 430	1 760	1 227	2 083	265	160	380
Spelarförsäljning	1 274	582	3 649	548	1 374	136	316	237	429	370
* Totalt	117 505	118 278	104 941	120 440	101 445	93 462	99 348	91 413	81 939	68 440
* Genomsnitt/klubb	10 682	9 857	10 494	10 037	8 454	8 497	8 279	7 618	6 828	5 703
* Medianintäkt	11 067	9 178	9 346	7 455	7 268	7 258	7 046	6 479	5 876	4 899
* Ord. drift % tot.	96%	97%	95%	98%	97%	99%	98%	99%	99%	99%

Tabell 3

2019 ingår 11 klubbar i underlaget då Kungsbacka DFF inte inkommit med någon redovisning. För år 2017 är Djurgårdens IF FF och Hammarby IF FF exkluderade, då klubbarna detta år redovisade hela föreningen, inklusive dess omfattande pojkverksamhet. Därmed ingår för år 2017 enbart 10 klubbar i underlaget. Driftsintäkten på rad två avser en simulerad driftsintäkt (driftsintäkt rad 1/antal klubbar * tolv klubbar) för att få ett mer relevant jämförelsetal mellan åren. Samma princip gäller för 2014, då enbart 11 klubbar ingick i materialet på grund av att en förening utgick ur serien.

Klubbarnas driftintäkter, exklusive UWCL och spelarrättighetsförsäljning, uppgick 2019 till 113 358 tkr, eller 123 663 tkr simulerat för 12 klubbar, (2018: 114 574 tkr). Driftsintäkterna ligger för fjärde året i rad över 100 000 tkr enligt tabell 3 och har en klart ökande trend vid en jämförelse över de senaste tio åren, även om enstaka år varierar något beroende på vilka klubbar som ingår i serien.

Den genomsnittliga totala intäkten per klubb, exklusive finansiella och extraordinära intäkter var 10 682 tkr, (2018: 9 857 tkr) en ökning med 8,4 %. Ett mer rättvisande redskap för att jämföra intäktsutvecklingen på längre sikt är att jämföra medianintäkten. Då behöver inte hänsyn tas till de klubbar som av olika anledningar redovisar extremt höga eller extremt låga intäkter, exempelvis om herrsektion ingått i redovisningen vissa år eller om det som i Djurgårdens IF FF:s och IF Limhamn

Bunkeflös fall är osäkert om alla intäkter för damverksamheten ingår. För 2019 är medianintäkten rekordhöga 11 067 tkr. Detta framgår tydligare av tabell 5, där intäktsökningarna redovisar för respektive klubb. 2018 och 2017 låg medianintäkten över 9000 tkr, för att åren dessförinnan ligga stabilt runt 7000 tkr. Intäkterna i OBOS Damallsvenskan har därmed stärkts kraftigt de senaste åren.

UEFA ökade under 2018 ersättningen för spel i UWCL. Intäkterna för spel i UWCL beror på hur långt klubbarna går i turneringen. I redovisningen ingår även publik- och övriga matchintäkter för dessa matcher. Till säsongen 2019/2020 tog Piteå IF DFF samt Kopparbergs/Göteborgs FC platserna till UWCL, båda nådde sextondelsfinal. Under säsongen 2018/2019 deltog likt säsongen dessförinnan FC Rosengård samt Linköpings FC i europaspelet, båda klubbarna nådde kvartsfinal.

Årets spelarrättsförsäljning var betydligt högre än 2018. Årets spelarrättsförsäljning är främst hänförlig till Växjö DFF, se tabell 2. Mellan år 2010-2014 låg försäljningen på en relativt jämn nivå runt några hundratusen kronor. Även om det är några få spelare som sålts dyrt de senaste åren är trenden att de svenska klubbarna ökat värdet av spelarrättsförsäljningar de senaste fem åren.

Intäktsjämförelse mellan åren 2019 och 2018, tkr

	2019	Andel	2018	Andel	Förändring tkr	Förändring %
Reklam & sponsring	56 866	48%	60 010	46%	-3 144	-5%
Bidrag	21 588	18%	11 503	9%	10 085	88%
Medel gemensamma avtal	13 547	12%	14 000	11%	-453	-3%
Övrigt	13 163	11%	17 115	13%	-3 952	-23%
Publik	3 735	3%	5 068	4%	-1 333	-26%
UWCL	2 873	2%	3 122	2%	-249	-8%
Övriga matchintäkter	2 364	2%	3 234	2%	-870	-27%
Medlemsintäkter	1 658	1%	3 216	2%	-1 558	-48%
Lotterier	437	0%	427	0%	10	2%
* Summa drift exkl spelarförs	116 231	99%	117 695	91%		
Spelarförsäljning	1 274	1%	583	0%	691	119%
Finansiella intäkter	199	0%	156	0%	43	28%
Extraordinärt & bokslutsdisp	0	0%	11 472	9%	-11 472	-100%
** Totala intäkter	117 704	100%	129 906	100%		

Tabell 4

Observera att intäkterna för 2019 består av intäkter från 11 klubbar då Kungsbacka DFF inte inkommit med någon redovisning. Förändringen mellan åren är därmed svårare att tolka. Däremot bör andel av totala intäkter ge en rättvis bild.

Reklam- och sponsrintäkter är som tidigare den klart viktigaste posten och står för cirka 48% av intäkterna. Tre klubbar redovisar reklam- och sponsringsintäkter på över 50% av deras totala intäkter. För övriga föreningar är den genomsnittliga andelen cirka 36%. Skillnaden är därmed stor mellan klubbarna, inte minst för att de har olika förutsättningar för att skapa höga reklam- och sponsrintäkter, mycket beroende på i vilken ort de verkar och de konkurrenter och förutsättningar som finns där.

Bidragsposten har ökat markant från 9 % av den totala andelen intäkter 2018 till 19 % av den totala andelen intäkter. Denna ökning består till stor del på att Linköpings FC redovisat stora gåvor under året. En del av ökningen kan möjligtvis även hänföras till de ersättningar som FIFA för första gången utbetalade till klubbarna för att de släppte spelare till VM.

Posten medel gemensamma avtal, är tänkt att inkludera alla de ersättningar som klubbarna får via Elitfotboll Dam (EFD). Dessa medel innehåller ersättningar från OBOS, Svenska spel, spelarutvecklingsmedel, gemensamma marknadsprojekt och diverse bonusar. Denna post har höjts drastiskt mellan 2017 och 2018 vilket främst berodde på att EFD tecknade två stora avtal under 2018, där det ena innebar en höjning av Svenska Spel-avtalet, det andra att OBOS blev ny titelsponsor. Dessa medel står 2019 för 12 % av de totala intäkterna jämfört med 11 % föregående år och 6% år 2017.

Publikintäkterna minskade något under 2019. FC Rosengård hade flest åskådare per match 1 461, tätt följt av Eskildtuna United DFF 1 326 och Piteå IF DFF 1 311. För

2018 hade Piteå DFF flest åskådare 1 999, att jämföra med 2017 års högsta åskådarantal för Eskilstuna United DFF med 1 612 åskådare.

Intäkter per klubb 2019 och 2018, tkr

		År 2019	År 2018		
		<u>Intäkter</u>	<u>Intäkter</u>	<u>Förändring</u>	<u>Förändring</u>
					<u>%</u>
FC Rosengård	1	24 842	28 548	-3 706	-13%
Linköpings FC	1	16 247	12 205	4 042	33%
Eskilstuna United DFF	1	14 198	9 644	4 554	47%
Kopparbergs/Göteborg FC	1	13 363	10 979	2 384	22%
Piteå IF (tidigare sektion)	1	13 166	10 883	2 283	21%
Växjö DFF	1	11 067	8 712	2 355	27%
Kristianstads DFF	1	8 107	7 540	567	8%
KIF Örebro DFF	1	7 290	Elitettan		
Vittsjö GIK	2	6 521	5 525	996	18%
Djurgårdens IF FF	4	1 542	1 598	-56	-4%
IF Limhamn Bunkeflo	3	1 162	10 482	-9 320	-89%
Kungsbacka DFF	5	Saknas	Elitettan		
IFK Kalmar	1	Elitettan	8 487		
Hammarby IF FF	4	Elitettan	3 675		
* Totalt		117 505	118 278		

Tabell 5

1) Damförening

2) Flersektionsförening, resultat gäller enbart dam/flickfotboll.

3) Avser 2019 enbart damsektionen. 2018 redovisades hela föreningen, därmed även herrsektionen.

4) Avser damverksamheten, dock är detta ungefärliga siffror då damverksamheten inte redovisas separat.

5) Verksamheten lades ned våren 2020, föreningen har inte inkommit med någon redovisning för 2019.

I tabellen ovan redovisas klubbarnas intäkter inklusive både spelarrättighetsförsäljning och UWCL, men exklusive finansiella och extraordinära intäkter.

I tabell 5 framgår fortsatt att FC Rosengård har helt andra resurser än övriga klubbar och drar upp snittintäkten. Dock har glappet minskat från tidigare år. En noterbar skillnad från tidigare år är att intäkterna för var och en av klubbarna på plats två till sex i tabell 5 ökat med mellan 21-33 procent, medan Eskilstuna United DFF sticker ut med en intäktsökning om hela 47%. Eskilstuna United DFF och Linköpings FC arbetade föregående år under handlingsplan för att återställa det egna kapitalet till minst noll, enligt Elitlicensens regler, och var därmed pressade att öka intäkterna under året.

IF Limhamn Bunkeflo redovisade tidigare hela föreningen inklusive herrverksamheten men har för 2019 enbart redovisat damfotbollsverksamheten, därav den stora skillnaden mellan åren. Tillsammans med Djurgårdens IF FF redovisar de intäkter som är fyra till sex gånger lägre än den damfotbolls-förening som redovisar lägst intäkter. Eftersom Djurgårdens IF är en stor förening är damsektionen inte lika pressade att klara alla kostnader på egen hand, å andra sidan

är det inte helt klart att alla intäkter som härrör till damsektionen är redovisade separat. Även för IF Limhamn Bunkeflo råder denna osäkerhet i redovisningen, dock redovisar även hela föreningen ett stort negativt resultat.

Fem föreningar når över 13 mkr i intäkter, vilket enbart FC Rosengård uppnådde föregående år och är en avgörande faktor till att snitt och median intäkten höjts avsevärt för 2019 (se tabell 3).

OBOS Damallsvenska klubbarnas kostnader

OBOS Damallsvenska klubbarnas totala kostnader åren 2010– 2019, tkr

	<u>2019</u> <u>(11 st)</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u> <u>(10 st)</u>	<u>2016</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u> <u>(11 st)</u>	<u>2013</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>	<u>2010</u>
Drift ex spelarkostn	121 153	127 231	108 260	118 847	104 412	93 309	104 568	96 338	83 830	67 539
* Drift simulerat 12 lag	132 167		129 912			101 792				
UWCL	608	900	877	1 283	1 111	933	1 297	988	0	917
Spelarförvärv	1 467	152	437	324	699	682	282	244	419	110
Avskrivningar	182	233	259	374	217	214	519	151	168	158
* Totalt	123 410	128 516	109 833	120 828	106 439	95 138	106 666	97 721	84 417	68 724
* Snitt/klubb	11 219	10 710	10 983	10 069	8 870	8 649	8 889	8 143	7 035	5 727
* Mediankostn.	11 273	9 773	10 298	8 318	7 235	6 280	7 587	6 893	6 655	4 942
* Ord.drift % tot	98%	99%	99%	98%	98%	98%	98%	99%	99%	98%

Tabell 6

2019 ingår 11 klubbar i underlaget då Kungsbacka DFF inte inkommit med någon redovisning. För år 2017 är Djurgårdens IF FF och Hammarby IF FF exkluderade, då klubbarna detta år redovisade hela föreningen, inklusive dess omfattande pojkverksamhet. Därmed ingår för år 2017 enbart 10 klubbar i underlaget. Driftskostnaden på rad två avser en simulerad driftskostnad (driftskostnad rad 1/antal klubbar * tolv klubbar) för att få ett mer relevant jämförelsetal mellan åren. Samma princip gäller för 2014, då enbart 11 klubbar ingick i materialet på grund av att en förening utgick ur serien.

I driftkostnader är UWCL, spelarrättighetsförvärv, avskrivningar extraordinära kostnader samt finansiella kostnader exkluderade. OBOS Damallsvenska klubbarnas driftkostnader år 2019 uppgick till 121 153 tkr, eller 132 167 tkr simulerat för 12 klubbar, (2018: 127 231).

Genomsnittlig total kostnad, exklusive finansiella kostnader och extraordinära kostnader, uppgick till 11 219 tkr (2018: 10 710 tkr), en ökning med 4,8%.

Mediankostnaden och snittkostnaden var för 2019 snarlika. Medianintäkten uppgick till 11 273 tkr och ökade därmed med hela 1500 tkr från föregående år. Trenden de senaste tre åren har varit att mediankostnaden stigit kraftigt och närmar sig

snittkostnaden, vilket tyder på att det är mindre skillnader än tidigare mellan föreningarnas kostnader.

Kostnadsjämförelse mellan 2019 och 2018

2019 enbart 11 klubbar

	<u>2 019</u>	<u>Andel</u>	<u>2 018</u>	<u>Andel</u>	<u>Förändring</u>	<u>Förändring</u> %
Personalkostnader	79 363	64%	81 919	64%	-2 556	-3%
Match- & träning	19 636	16%	21 732	17%	-2 096	-10%
Övrigt	13 959	11%	9 478	7%	4 481	47%
Administration	3 100	3%	4 117	3%	-1 017	-25%
Reklam & sponsring	2 999	2%	7 507	6%	-4 508	-60%
Lokaler	2 096	2%	2 478	2%	-382	-15%
UWCL	608	0%	900	1%	-292	-32%
* Summa drift kostnader	121 761	99%	128 131	100%	-6 370	-5%
Spelarförvärv inkl inhyrning	1 467	1%	152	0%	1 315	865%
Avskrivningar	182	0%	233	0%	-51	-22%
Jmfstörande poster		0%		0%	0	0%
Finansiella kostn. mm	135	0%	81	0%	54	67%
* Totalt	123 545	100%	128 597	100%		

Tabell 7

Observera att intäkterna för 2019 består av kostnader från 11 klubbar då Kungsbacka DFF inte inkommit med någon ekonomisk redovisning. Förändringen mellan åren är därmed svårare att tolka. Däremot bör andel av totala intäkter ge en rättvis bild.

Fördelningen av kostnaderna för 2018 är snarlik fördelningen föregående år. Personalkostnader är dominerande, vilket är naturligt då klubbarna bedriver tjänsteproducerande verksamhet då spelare, ledare och kanslipersonal är klubbarnas främsta resurser, och står likt föregående år för 64% av de totala kostnaderna. För att bedriva en professionell fotbollsverksamhet krävs mer resurser samtidigt som högre krav har ställts på kanslipersonal och tränare under senare år, vilket gör att personalkostnader succesivt har ökat under åren. Dock har personalkostnadernas andel av föreningens totala kostnader inte setts öka under senaste 10-årsperioden, utan befunnit sig på en relativt jämn nivå, strax över 60%.

Kostnaden för spelarrättsförvärv är betydligt högre än för 2018, som framgår av tabell 2 är det FC Rosengård och Linköpings FC som står för de stora kostnaderna här.

Spelarersättningen

Spelarersättningarnas utveckling, 2010 - 2019

Exklusive sociala avgifter

(tkr)

	<u>2019</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>	<u>2013</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>	<u>2010</u>
Spelarers	41 757	35 857	32 290	33 148	34 177	30 233	35 506	34 872	23 988	22 723
Driftkostn exkl rtor, spel.förvärv	123 347	128 131		120 130	105 523	94 242	105 866	97 326	83 830	68 456
Förändr spelarers	16%	11%	-3%	-3%	4%	-7%	2%	45%	6%	0%
Spelarers/drifftkostn	34%	28%	26% (ex DIF HIF)	28%	32%	32%	34%	36%	29%	33%
Spelarers genomsnitt/klubb	3 480	2 988	2 691	2 762	2 848	2 748	2 959	2 906	1 999	1 894

Spelarlönerna är redovisade exklusive sociala avgifter. Spelarersättningarnas utveckling (exkl sociala avgifter) över en tioårsperiod framgår av uppställningen ovan.

Den genomsnittliga spelarersättningen ökade 2019 med 16 % jämfört med föregående år. Ökningen året innan uppgick till 11% så då var efter två års minskningar och då precis gick över 2013 års toppnotering i snittlön.

Snittersättningen per klubb uppgick 2019 till 3 480 tkr vilket är en ökning från föregående år då motsvarande siffra uppgick till 2 988 tkr. Utifrån tabell 8 framgår dock att det klubbarna betalar i spelarersättning ökat med ca 84 % sedan 2010.

Viss osäkerhet finns kring om klubbarna alla år rapporterat enligt samma principer, varför försiktighet måste råda angående slutsatser rörande storleken på spelarersättningarna. Det framgår inte heller av underlaget om det är spelartrupperna storlek som ändrats eller om det är de faktiska lönerna som ändrats

Den genomsnittligt beräknade spelarersättningen

Den genomsnittliga spelarersättningen uppgick år 2019 till 14 379 kr/ månad per spelare vid 12 månaders anställning och antaget 22 spelare i en spelartrupp, att jämföra med 11 319 kr/månad 2018. Observera dock att detta bara är ett beräknat genomsnitt, baserat på klubbarnas uppgifter om den totala spelarersättningen, spannet mellan ersättningarna mellan olika lag och till olika spelare är stort. För ett antal spelare i en spelartrupp är det idag möjligt att försörja sig på att spela fotboll, men långt ifrån hela spelartruppen har den möjligheten. En del spelare har också individuella sponsorkontrakt, som möjliggör att de lättare kan leva på sin fotboll, vilket inte syns i klubbens siffror.

Spelarersättningarnas andel av driftskostnaderna

Spelarersättningen står för 34% av driftskostnaderna. Den tidigare trenden visade på att klubbarnas driftskostnader ökar samtidigt som spelarersättningarna inte ökar nämnvärt. Vid jämförelse av 2019 med tidigare år så avviker siffrorna från trenden då driftkostnaderna nu totalt sett minskat samtidigt som spelarersättningen ökat. Ta dock hänsyn till att klubbarnas principer kring rapporteringen kan ha skiftat mellan åren.

Personalkostnadernas andel av intäkterna i OBOS Damallsvenskan

På UEFA-nivå har man som riktlinje att de totala personalkostnaderna inte bör överstiga 70 procent av klubbens intäkter för att inte riskexponeringen ska bli för stor.

Utifrån ett finansiellt riskperspektiv innebär en lägre procentuell andel en lägre finansiell risk. Vid val av finansiell risknivå enskilda år mätt på detta sätt påverkas givetvis detta beslut av hur stort det egna kapitalet är i den enskilda klubben samt vilken verksamhetsrisk klubben är villig att ta, i form av risk att sämre sportsliga resultat på sikt genererar lägre framtida intäkter.

Totala personalkostnader i förhållande till intäkter

	Pers.kostn/intäkter
Linköpings FC	46%
FC Rosengård	56%
KIF Örebro DFF	57%
Växjö DFF	58%
Vittsjö GIK	59%
Piteå IF (tidigare sektion)	64%
Eskilstuna United DFF	67%
Kopparbergs/Göteborg FC	71%
Kristianstads DFF	73%
IF Limhamn Bunkeflo	333%
Djurgårdens IF FF	406%
Totalt	68%

Tabell 9

I ovan siffror ingår totala personalkostnader och inte enbart spelarersättningar.

De genomsnittliga personalkostnaderna i förhållande till intäkterna (exklusive finansiella och extraordinära intäkter) ligger på 68 procent (2018: 69 procent), vilket innebär att OBOS Damallsvenskan totalt hamnar under den kritiska gränsen enligt UEFA:s riktlinjer.

Personalkostnadernas andel av klubbens intäkter skiljer sig mycket från klubb till klubb, två klubbar ligger klart över den rekommenderade gränsen på 70%, att jämföra med fyra klubbar föregående år. Djurgårdens IF FFs höga siffra beror på att

de redovisar väldigt låga intäkter för damverksamheten, se tabell 5 samtidigt som de redovisar personalkostnader i nivå med övriga klubbar. Ur ett riskperspektiv säger denna siffra inget om föreningen som sådan då motsvarande siffra för hela föreningen är 63 %, vilket placerar dem på plats sex, strax efter Vittsjö GIK i denna tabell.

IF Limhamn Bunkeflo siffror på 333 % är högre än föregående år då den låg på 102 %, vilket innebär en ännu högre riskexponering som inte är hållbar i längden.

Kostnader per klubb 2019 och 2018, tkr.

Exklusive extraordinära kostnader och finansiella kostnader.

		År 2019	År 2018		
		<u>Kostnader</u>	<u>Kostnader</u>	<u>Förändring</u>	<u>Förändring</u>
FC Rosengård	1	24 799	28 397	-3 598	-13%
Eskilstuna United DFF	1	13 878	10 207	3 671	36%
Kopparbergs/Göteborg FC	1	13 268	10 668	2 600	24%
Linköpings FC	1	12 810	13 623	-813	-6%
Piteå IF	1	12 753	10 055	2 698	27%
Växjö DFF	1	11 273	9 490	1 783	19%
Kristianstads DFF	1	8 013	7 481	532	7%
Djurgårdens IF FF	4	7 901	6 326	1 575	25%
KIF Örebro DFF	1	6 988	Elitettan		
Vittsjö GIK	2	6 719	6 032	687	11%
IF Limhamn Bunkeflo	3	5 008	14 221	-9 213	-65%
IFK Kalmar	1	Elitettan	8 599		
Hammarby IF FF	4	Elitettan	3 417		
Kungsbacka DFF	5	Saknas	Elitettan		
* Totalt		123 410	128 516		

Tabell 10

1) Damförening

2) Flersektionsförening, resultat gäller enbart dam/flickfotboll

3) Avser 2019 enbart damsektionen. 2018 redovisades hela föreningen, därmed även herrsektionen.

4) Avser damverksamheten, dock är detta ungefärliga siffror då damverksamheten inte redovisas separat

5) Verksamheten lades ned våren 2020, föreningen har inte inkommit med någon redovisning för 2019

I tabellen ovan redovisas klubbarnas kostnader inklusive både spelarrättighetsköp och UWCL och avskrivningar, men exklusive finansiella och extraordinära intäkter.

FC Rosengård kan med sina höga intäkter ta kostnader på helt andra nivåer än övriga klubbar. Som framgår av tabellen har de nästan 80 % högre kostnader än Eskilstuna United DFF som redovisar näst högst kostnader.

Fyra av fem klubbar som redovisade intäktsökningar på mer än 20 % enligt tabell 5 redovisar kostnadsökning på ca 20% eller mer. Linköpings FC går dock mot strömmen då de enligt tabell 5 redovisade intäktsökning om 33 % samtidigt som de enligt tabell 10 redovisar kostnadsminskning om 6%. Som tidigare nämnts arbetade de 2019 under handlingsplan för att återställa det egna kapitalet till minst noll och behövde därmed göra ett stort överskott 2019.

IF Limhamn Bunkeflos stora kostnadsreducering beror på att de i år enbart redovisar damfotbollsverksamheten till skillnad från 2018 då även herrfotbollsverksamheten inkluderades.

Det kan noteras att de renodlade damfotbollsföreningar redovisar minst 7,0 mkr i kostnader. De två klubbarna som redovisar lägre kostnader, har i föreningen som helhet betydligt högre kostnader. Eftersom fasta kostnader delas upp på flera

verksamheter och därmed blir lägre för föreningens damfotbollsverksamhet än i en förening med enbart damfotbollsverksamhet, alternativt inte har fördelats och därmed inte alls belastar damfotbollsverksamheten är slutsatsen att en förening som enbart bedriver damfotbollsverksamhet troligtvis bör räkna med kostnader på lägst 7,0 mkr om representationslaget ska ha en rimlig chans att hålla sig kvar i högsta serien.

Samband mellan klubbarnas kostnader och tabellposition

Kostnadsrangordning och tabellposition 2018

	<u>Kostnader</u>	<u>Tabellposition</u>
FC Rosengård	<u>24 801</u>	<u>1</u>
Eskilstuna United DFF	<u>13 878</u>	<u>4</u>
Kopparbergs/Göteborg FC	<u>13 268</u>	<u>2</u>
Linköpings FC	<u>12 810</u>	<u>5</u>
Piteå IF	<u>12 753</u>	<u>6</u>
Växjö DFF	<u>11 273</u>	<u>9</u>
Kristianstads DFF	<u>8 013</u>	<u>7</u>
Djurgårdens IF FF	<u>7 901</u>	<u>10</u>
KIF Örebro DFF	<u>6 988</u>	<u>8</u>
Vittsjö GIK	<u>6 719</u>	<u>3</u>
IF Limhamn Bunkeflo	<u>5 008</u>	<u>11</u>
Kungsbacka DFF	=	<u>12</u>

Tabell 11

År 2019 vinner laget med högst kostnader OBOS Damallsvenskan. Detta avviker från de två föregående åren då så inte var fallet. Ser man dock tillbaka på utfallet år 2010-2016 var det klubben med högst kostnader som vann serien. Vittsjö GIK sticker ut med låga kostnader i förhållande till sitt tabelläge. I övrigt placerar sig de 5 klubbarna med högst kostnader på den övre halvan av tabellen.

Elitlicensens regler i korthet

På Förbundsmötet i mars 1999 beslutades att införa en svensk elitlicens för spel i Allsvenskan och Superettan. Denna licens trädde i kraft från och med år 2002, och baserades första gången på boksluten år 2001, varvid licenser för säsongen 2003 behandlades, och beviljades.

Årsredovisningarna för 2019 är således utgångspunkten vid Licensnämndens elitlicensbehandlingar inför säsongen 2021.

För att få elitlicens får man inte ha negativt eget kapital.

Om en klubb inte uppnår att ha noll eller positivt eget kapital skall i första hand en handlingsplan upprättas angående hur man under året skall uppnå minst noll i eget kapital. Om Licensnämnden inte bedömer att handlingsplanen är orealistisk anses klubben ha uppfyllt kriteriet för det egna kapitalet.

Om Licensnämnden bedömer att handlingsplanen är orealistisk avkrävs klubben att senast den 1/10 inlämna ett periodiserat bokslut per den 31/8 som visar att det egna kapitalet är noll eller positivt samt en likviditetsplan som visar att föreningen kan klara sina betalningar under resten av året. Om dessa krav inte uppfylls, och inte särskilda skäl finns för undantag, beviljas ingen licens för nästa år, vilket innebär degradering en division nästkommande år. Formellt beslut angående detta fattas av Representantskapsmötet i november. Jämför ovan sammanställningen över klubbarnas egna kapital per den 31 december 2019.

Följer klubben en av Licensnämnden godkänd handlingsplan så att man uppnår minst noll i eget kapital vid närmast efterföljande årsredovisning så har klubben uppfyllt kriteriet för det egna kapitalets storlek vid licensprövningen inför nästkommande säsong.

Om klubben inte klarar att följa handlingsplanen och vid nästkommande årsredovisning fortfarande har negativt eget kapital åläggs klubben att upprätta ett periodiserat bokslut per den 31 augusti som visar att det egna kapitalet är positivt eller noll och inlämna denna senast den 1 oktober, samt en likviditetsplan som visar att klubben kan klara sina betalningar under resten av året. Om dessa krav inte uppfylls och särskilda skäl inte finns för undantag så beviljas ingen elitlicens för nästa år, vilket innebär degradering en division inför nästkommande säsong. Beslut om detta fattas av vid Representantskapsmötet i november. Jämför nedan sammanställningen över klubbarnas egna kapital per den 31 december 2019.

Om klubben återigen i årsredovisningen redovisar negativt eget kapital, efter att man under hösten innan, beviljats elitlicens utifrån periodiserat bokslut och inlämnad likviditetsplan, har klubben att senast den 1 oktober påföljande år visa ett periodiserat bokslut per den 31 augusti som visar att det egna kapitalet är positivt eller noll, en likviditetsplan som visar att klubben kan klara sina betalningar under resten av året samt en resultatprognos som visar att klubben kommer att redovisa ett eget kapital som är positivt eller noll per den 31 december det året.

De två ytterligare ekonomiska krav för elitlicens som finns gäller dels betalningar, dels fortsatt drift.

Per den 31 augusti det inte får finnas några förfallna skulder avseende skatter och allmänna avgifter, skulder till SvFF, SDF, annan medlemsklubb eller till utländsk klubb avseende spelarövergångar som inte kan kvittas mot fordringar, eller till professionella spelare, och i förekommande fall till klubbdirektör, ekonomichef, medieansvarig, läkare, fysioterapeut, säkerhetsansvarig, ansvarig för tillträde till arenan för funktionshindrade, huvudtränare A-lag, assisterande tränare A-lag samt ungdomsansvarig.

Per den 1 oktober ska styrelsen intyga att klubben har ekonomiska förutsättningar att driva verksamheten hela nästkommande år.

Om skulder av angivet slag är förfallna detta datum och/eller styrelsen inte kan intyga att klubben har förutsättningar för fortsatt drift hela nästkommande år ska elitlicens för nästkommande år inte beviljas.

Därutöver finns, för att beviljas elitlicens, krav på kompetens hos huvudtränare, säkerhetsansvarig, säkerhetsorganisation samt medicinsk undersökning av spelare.

Licenssökande kan få negativt beslut i Licensnämnden prövat i Överklagandenämnden.

Elitlicens beviljas för ett år i taget.

Se vidare Reglemente för Elitlicensen med Anvisningar till Elitlicensens ekonomikriterier på Svenska Fotbollförbundets hemsida.
<https://www.svenskfotboll.se/svff/organisation/ekonomi/>

OBOS Damallsvenska klubbarnas egna kapital och soliditet

Det egna kapitalet mäts alltid för hela föreningen till skillnad från resultatet, som ska avse fotbollsverksamheten oavsett om föreningen har andra idrottssektioner, eller om herr/pojkverksamhet finns i föreningen. I annat fall framgår det av denna rapport.

Eget kapital och soliditet 2019 samt elitlicenskonskvens 2021

		Eget kapital, tkr	Totalt kapital, tkr	Soliditet	Elitlicenskonskvens inför år 2021
Djurgårdens IF FF	1	16 097	26 040	62%	Klarar EK kriteriet för licens 2021
IF Limhamn Bunkeflo	1	2 644	3 807	69%	Spelar i Elitettan 2020
Linköpings FC	3	2 115	3 476	61%	Klarar EK kriteriet för licens 2021
Vittsjö GIK	2	1 615	6 035	27%	Klarar EK kriteriet för licens 2021
Kopparbergs/Göteborgs FC	3	1 023	1 668	61%	Klarar EK kriteriet för licens 2021
Piteå IF	3	997	1 536	65%	Klarar EK kriteriet för licens 2021
FC Rosengård	3	216	5 322	4%	Klarar EK kriteriet för licens 2021
Kristianstads DFF	3	161	596	27%	Klarar EK kriteriet för licens 2021
Eskilstuna United DFF	3	-180	2 069	Negativt	Upprättat periodiserat bokslut per 31/8
Växjö DFF	3	-788	1 161	Negativt	Upprättat periodiserat bokslut per 31/8
KIF Örebro DFF	3	-1 255	370	Negativt	Upprättat periodiserat bokslut per 31/8
* Totalt		22 645	52 080		

Tabell 12

- 1) Avser hela föreningen
- 2) Avser hela koncernen
- 3) Damfotbollsförening

Av de elva föreningar som spelade i OBOS Damallsvenskan 2019 som är med i redovisningen ovan hade åtta föreningar (2018: 9 st av totalt 12 st) positivt eget kapital och tre föreningar negativt eget kapital.

Totalt redovisade klubbarna ett samlat eget kapital uppgående till + 22 645 tkr (2018: + 54 057 tkr) per 31 december. Den största förklaringen till minskningen av det totala redovisade egna kapitalet är att Hammarby IF FF enskilt redovisade ett eget kapital om 30 000 tkr för år 2018 och de är inte med i statistiken för 2019. Djurgårdens IF FF sticker, likt tidigare år, ut då de har ett eget kapital och balansomslutning på helt andra nivåer än övriga klubbar.

Samtliga klubbar som medverkar i OBOS Damallsvenskan 2020 har under våren fått ett delbeslut, beträffande elitlicens inför säsongen 2021. Åtta klubbar klarar eget kapitalkriteriet att jämföra med tio klubbar inför säsong 2019 samt tolv klubbar inför säsong 2018, vilket innebär att klubben har haft ett positivt eget kapital (eller noll) eller fått sin handlingsplan godkänd av Licensnämnden.

Tre föreningar redovisar negativt eget kapital. KIF Örebro DFF -1 255 tkr, Växjö DFF -788 tkr samt Eskilstuna United DFF -180 tkr. Dessa klubbar redovisade negativt eget kapital även föregående år och arbetade därmed under handlingsplan under året. Då de igen vid utgången av år 2019 redovisar negativt eget kapital går de direkt på periodiserat bokslut per 31 augusti 2020 som ska visa att det egna kapitalet är minst noll vid utgången av 2020. De ska även lämna in en likviditetsplan som visar att föreningen kan klara sina betalningar för resten av 2020 samt en prognos för helårsbokslutet 2020 för att visa att det egna kapitalet kan återställas till minst noll vid 2020 års utgång.

För de till år 2020 års OBOS Damallsvenska nyuppflyttade klubbarna var det egna kapitalet och elitlicensförutsättningarna följande.

Nyuppflyttade

Umeå IK FF -32 000 Handlingsplan godkänd av LN

IK Uppsala Fotboll -480 734 Handlingsplan godkänd av LN

Umeå IK FF och IK Uppsala Fotboll fick bägge två sina handlingsplaner, för att återställa det egna kapitalet till minst noll under innevarande år, godkända av Licensnämnden.

Under hösten går Licensnämnden igenom övriga kriterier, som ska uppfyllas för att kunna ge slutlig licens inför nästkommande säsong.

Eget kapital, redovisat resultat samt driftresultat

		Eget kapital, tkr	Redovisat resultat, tkr	Driftresultat, tkr	<u>Elitlicenskonskvens inför år 2020</u>
Djurgårdens IF FF	1	16 097	-6 359	-6 359	Klarar EK kriteriet för licens 2021
IF Limhamn Bunkeflo	1	2 644	-3 846	-3 829	Spelar i Elitettan 2020
Linköpings FC	3	2 115	3 435	3 972	Klarar EK kriteriet för licens 2021
Vittsjö GIK	2	1 615	-1	-198	Klarar EK kriteriet för licens 2021
Kopparbergs/Göteborgs FC	3	1 023	89	46	Klarar EK kriteriet för licens 2021
Piteå IF	3	997	409	491	Klarar EK kriteriet för licens 2021
FC Rosengård	3	216	36	664	Klarar EK kriteriet för licens 2021
Kristianstads DFF	3	161	81	94	Klarar EK kriteriet för licens 2021
Eskilstuna United DFF	3	-180	284	217	Upprättar periodiserat bokslut per 31/8
Växjö DFF	3	-788	-225	-1 113	Upprättar periodiserat bokslut per 31/8
KIF Örebro DFF	3	-1 255	256	303	Upprättar periodiserat bokslut per 31/8
* Totalt		22 645	-5 841	-5 712	

Tabell 13

- 1) EK avser hela föreningen, resultatet avser damverksamhet
- 2) EK Avser hela koncernen, resultatet avser damverksamhet
- 3) Damfotbollsförening

Av de tre klubbar som redovisar negativt eget kapital vid utgången av år 2019 redovisar två klubbar positiva resultat för året, vilket visar på ett gott arbete för att nå bättre balans i ekonomin. Linköpings FC redovisade störst negativt eget kapital vid utgången av 2018 och visar vid utgången av 2019 istället det tredje bästa egna kapitalet i serien.